

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

T R S T - 29. julija 1982
Leto XXXIV. - Štev. 13
Petnajstdnevnik - Quindicinale
Abbon. postale - Gruppo II/70
300 lir

Še o 12. kongresu komunistov Jugoslavije

Tovariš Stefano Bianchini, sodelavec Centra za preučevanje in dokumentacijo o socialističnih državah pri partijskem raziskovalnem inštitutu «A. Gramsci» in dopisnik partijskega glasila *Rinascita* je posebej za naše «Delo» prišpeval članek, ki ga z veseljem priobčujemo v želji, da bi to bil prvi čeln v verigi rednega sodelovanja.

12. kongres Zveze komunistov v beograjskem Sava centru ob 26. do 29. junija se je izkazal za živahnega in polemičnega. Ni dvoma, da so bile obravnavane teme v najožji zvezi z resničnostjo, izrazito življenjske in doživete, kajti — mimo sleherne retorike — ni obravnava posadila v žarišče pozornosti zgolj načina kako se izviti iz gospodarske, družbene in politične krize, temveč tudi perspektivo «pokrznega obdobja», razvoj socialistične in samoupravne Jugoslavije v času, ko pogrša tako pomembnega posredovalca in usmerjevalca kot je bil Tito. Zastavila se je torej naloga, kako učvrstiti samoupravljanje, ki ga duši državno poseganje (le-to se je zlasti v zadnjih časih tolikanj stopnjevalo, da je postalo zagatno za delavčev odločanje), hkrati pa se ta naloga prepleta s potrebo, da pride trg do sape in se poenoti ob krčenju oblasti republik in občin in da se vloga partije same naravna v spreminjanje e družbenih odnosov.

Prav v tej zvezi se nam je ob spremljanju kongresne obravnave spomin vračal v preteklost in mudil zlasti pri 8. kongresu leta 1964, ko je šlo — dasiravno v notranjih in mednarodnih pogojih, ki so se v tem dokaj spremenili — za to, da sproži preobrazbeni načrt, ki naj bi se sukal okrog dveh tečajev in sicer ponovne vzpostavitve tržnih zakonitosti ter sprostitev zunanje trgovine. Seveda se utegne zdeti «paradoksn» in «svoje-glavo», da se Jugoslavija «odpira» zdaj, ko sili mednarodna kriza celo države s čvrstim gospodarstvom v «zapiranje», v protekcionizem.

V resnici temelji ta izbira na prepričanju — zakoreninjenem pri mnogih voditeljih Zveze komunistov — da je kriza svetovne razsežnosti, da postajajo vezi in vzajemna odvisnost vseh dežel zemeljske oble vse tesnejše in je zato

nemogoče in prazno sleherno upanje, da bi v krajevnem merilu poiskali rešitve za vprašanja, ki jih ni mogoče rešiti sicer nego v svetovnem merilu. Hkrati pa potrditev izbire v prid trga in mednarodne odprtosti skoraj dvajset let po 8. kongresu priča o globokih težavah in odporih na naravnost, ki je bila že dozorela v preteklosti. Nimamo tu v mislih zgolj «Rankovičevega primera» in večkratnih administrativnih nastopov zoper liberalizacijo cen pač pa tudi ves časovni lok sedemdesetih let, ki so po mnenju mnogih jugoslovanskih ekonomistov pomenili za jugoslovansko gospodarstvo dobro, ko nista v njem vladala «ne plan ne trg».

Izkazalo se je torej za neogibno, da se na kongresu razživita polemika in diskusija in tako izpričata nov zalet notranje dialektike v Zvezi komunistov, ki se prepleta z vprašanjem razvoja demokracije v Jugoslaviji. Tako je po eni strani Vukmanovič-Tempo sestavil lasten, obširen dokument, ki v njem obsoja odločitev v prid okrepitev gospodarskih zakonitosti kot odločitev v prid kapitalizmu, po drugi strani pa je Bogdan Crnobrnja naglasil odgovornost Zveze komunistov za stisko, ki tare državo, terjal globoko preosnovo in predlagal sklicanje izrednega kongresa, ko bi v teku enega leta ne prišlo do otipljivih pozitivnih znakov družbenih premen. Malo pred sklenitvijo kongresa pa je Rade Končar (direktor «Jugobroda» in sin znamenitega narodnega junaka) predložil spremembe partijskemu štatutu, ki naj bi odpravile teritorialno ureditev partijske organizacije in učvrstitev njene navzočnosti na delovnih mestih, zato da se ošibijo administrativni pritiski iz vrst partijske organizacije same in je večkrat izpostavil potrebo, da se obdrži demokratični centralizem in da se odkloni praksa «samoupravnega sporazumevanja» pri sprejemanju odločitev znotraj Zveze komunistov. V temelju so bili njegovi predlogi naravnani zoper birokratizem in zoper federalizacijo partije, toda kongres je njegov nastop in v nekaterih pogledih tudi vsebino njegovih popravkov zavrnil po vnetem nastopu Branka Mikuliča, ko je izpostavil nevarnost organizacijske ošibitve Zveze komunistov.

Vsekakor pa bo tudi sicer sklep o prenosu oblasti z «administrativnih

središč» v podjetja po vsej verjetnosti sprožil napetosti in politične spopade, kajti popuščanje oblasti ni nikdar neboleče.

Do takih spopadov bo lahko prišlo tudi v vrstah Zveze komunistov, kajti znano je, kdo nadzoruje «administrativna središča» kot tudi podjetja sama. Bržčas je bilo zato na kongresu rečeno, da se mora partija spremeniti v «gibanje», da mora «gibanje» pospeševati in da mora sama postati «opozicija»: se mar potemtakem oblikuje partija «na oblasti in v opoziciji»? V prihodnjih mesecih bomo videli, kakšno pot bo šlo uresničevanje kongresnih sklepov, vendar je že zdaj jasno, da se bodo iz tega porodili novi problemi. Ni si namreč mogoče zamisliti, da bi odprtje na trgovinskem in gospodarskem področju ne pospešilo tudi kulturnih, idejnih in umetniških izmenjav s tujino. Kako se bo tedaj zastavljalo vprašanje pluralizma?

V uvodnem poročilu Dragosavca smo slišali obsodbo določenega ravnanja tiska in sredstev obveščanja. Vendar s tem ni mogoče obiti pa tudi ne razrešiti vozla, ki se je spletel okrog družbenega in gospodarskega razvoja države, njegove vse bolj sestavljene členitve in potrebe, da si politični sistem (kot tudi gospodarski) poišče primerne oblike, ki naj se mu prilikujejo in ga v kar se da polni meri odražajo. Konec koncev je «pluralizem samoupravnih interesov», ki se mu je tolikanj posvetila Kardeljeva misel proti koncu njegovih dni, skušal najti odgovor ravno na to dilemo. Pa še: reforma iz leta 1965 se ni obnesla prav zato, ker ni bilo zadoščeno potrebi po razmahu demokracije, ki so jo postavili modernizacija, razvoj in nova politična, družbena in kulturna členovitost; znano je, da so spričo študentskih nemirov iz leta 1968, ki so postavljali (morda naivno in skrajno, a vendarle postavljali) ta vprašanja, prevladali strah, odpor in skrb, da se obdrži v tesnih mejah spreminjevalni zagon, ki ga je tedanja reforma izprožila. In vendar sta demokracija in socializem neločljiva tečaja: to spoznanje je Dragosavac večkrat potrdil.

Tu tiči torej voz, ki ga je treba razmotati.

Dasiravno se kongres do tega ni domogel pa ostaja le nedotaknjen osnovni pomen izbire v prid sprememb, ki nima-

jo ravno znakov povratka k podporniškemu državnemu nastopanju in birokratski prevladi. Nasprotno, potrditev značilnih potez Jugoslavije, samostojnosti in neodvisnosti ter napornega iskanja novih rešitev za krizo v znamenju širokega sodelovanja množic, osebne odgovornosti in demokratične dialektike dokazujejo življenskost, ki vliva zaupanja v bodočnost. Pričakovati je tudi ostre spopade vi zvezi z uresničevan-

jem kongresnih sklepov: toda akoravno nič ne kaže, da bo predlagana prenovitev lahka in neboleča je Jugoslaviji navzlic temu zagotovljen značaj «odprtega gradbišča» spričo pripravljenosti na vdilj nove preudarke in preskušnje. In morda je ravno v tem najboljši znak, da je duh Titovega in Kardeljevega dela globoko v tej državi zaoral globoko lirazdo.

Stefano Bianchini

SKLEP POKRAJINSKEGA VODSTVA KPI

Pokrajinski odbor in pokrajinska kontrolna komisija Avtonomne tržaške federacije KPI sta se sestala na skupnem zasedanju 21. julija 1982, obravnavala poročilo tajnika Claudia Tonela o perspektivah tržaških krajevnih uprav in potrdila sklepno poročilo člana državnega vodstva KPI tovariša Armanda Cossutte.

Pokrajinski odbor in pokrajinska kontrolna komisija ugotavlja, da so durge stranke doslej zavrnile predlog komunistov o vladnem načrtu brez vnaprejšnjega ograjevanja in da so zasledovale taka zavezništva, ki naj bi izključevala komuniste;

menita, da doslej nakazane rešitve ne ustrezajo potrebi po stvarnih spremembah v mestni vladi in v programski naravnosti za gospodarski, družbeni in kulturni razvoj tržaškega mesta;

obsojata nedopustno dejstvo, da je KD prisodila rimskim krogom iskanje rešitve za vprašanje tržaških uprav in da je pri tem nalezela na presentljivo pripravljenost Liste za Trst;

potrjujejo še v tem trenutku, ko še ni zanesljivih rešitev, pomen razmerja s PSI in z laičnimi strankami ter naročata tajništvu, da se takoj sestane s PSI, da poizkusita skupno podubo in poiščeta rešitev, ki naj v mestno vlado vključi levičarske stranke v dejansko zagotovilo potrebe po spremembah;

izjavljata, da kolikor bi se to izkazalo za nemogoče, se bodo morali komunisti boriti iz opozicije za alternativo, ki naj uveljavi kar se da napredno reševanje vprašanj in koristi delovnih ljudi ter slovenskega in italjanskega prebivalsta, naše pokrajine.

IZ TREBČ

22 zastopnikov vseh petih vaških organizacij (sekcije KPI, Zveze partizanov ANPI, Združenja jusarskih posestnikov, Kulturnega društva, Športnega društva in Godbe na pihala) se je 20. julija udeležilo v Ljudskem domu v Trebčah sestanka, ki je bil sklican, da se preučijo najbolj pereča vprašanja, ki tarajo vaško skupnost in druge vasi na Vzhodnem Krasu.

Dnevni red je obsegal pet točk: 1) področje Centra za raziskave, 2) športno igrišče, 3) odlagališče smeti, 4) vprašanja prostorske ureditve, 5) jusarske probelme. Okrog njih se je razvila živahna in plodna obravnava: pokazala je na vzroke težav in na možne poti do njihove rešite.

Iz obravnave velja predvsem omeniti, da je izpostavila nevarnost, ki jo pomeni tolikšno razlaščenje za Center za raziskave. Izraženo je bilo nezadovoljstvo nad odgovori pristojnih oblasti na listine, ki so jih prizadeti občani sprejeli preko svojih organizacij. Obsodili so odsotnost nastopov političnih sil tembolj po obljubah iz nedavne volilne kampanje. Zato so sprejeli sklep, da povabijo zastopnike vseh političnih sil, ki zagovarjajo koristi Slovencev (KPI, PSI in Ssk), na sestanek v Trebče za prve dni septembra.

Omeniti velja še vprašanje okrog potrebe, da se izkupiček najemnine, ki ga športno društvo plačuje občinski upravi za igrišče, ki leži na jusarskem zemljišču, izkoristi, kot to predvideva zakon, v korist krajevnne skupnosti, če že niso možne drugačne, za vaške športnike ugodnejše rešitve.

Veliko skrbi vzbuja tudi uporaba odlagališča smeti. Kaže namreč, da se občinske oblasti ne držijo sprejetih sklepov, da se odlagališče izkoristi zgolj za pridobivanje humusa iz trohnečih odpadkov.

Poudariti velja vzorni pomen takih sestankov za vaško skupnost, za neposredno sodelovanje občanov pri gospodarjenju s prostorom in s skupnim premoženjem.

PRISPEVKI

Franc Budin prispeva 5.000 lir za Delo
V počastitev spomina Ivana Slavca daruje Karlo Slavec 10.000 lir za Delo

V spomin na svaka Renata Luchini darujeta Elsa in Eto Sossi 10.000 lir za komunistični tisk, ter Cvetka in Franc Malalan 25.000 lir za sklad Dela

Ob 7. obletnici smrti tovariša Franca Per tota iz Nabrežine daruje žena Zora 10.000 lir za Delo

Ob priliki praznika komunističnega tiska v Nabrežini prispeva Stanko Caharija 10.000 lir za sklad Dela

Ob priliki poroke darujeta novoporočenca Nevenka in Mauro Soban 30.000 lir za sklad Dela

V spomin na Antona Montanja, daruje Gigi Granduč iz Boljunca 5.000 lir za DELO.

SEKCIJA KPI «JUST PEGAN»
Občina Zgonik

priređi

V SAMATORCI
30., 31. julija in 1. avgusta

FESTIVAL TISKA

PROGRAM:

Petek, 30. julija

ob 19. uri - otvoritev
od 21. do 01. ure - ples z ansambлом «LOJZE FURLAN»

Sobota, 31. julija

ob 15.30 - briškola z bogatimi nagradami
od 21. do 01. ure - ples z ansambлом «REALI» iz Postojne

Nedelja, 1. avgusta

ob 10. uri - mladinski slikarski ex tempore
- tekmo vanje v «skriah»
ob 19. uri - koncert kantavtorja «JANIJA KOVAČIČ» iz Ljubljane
ob 20. uri - pozdravi-govori
od 21. do 24. ure - ples z ansambлом «REALI» iz Postojne

Komunist

**DEMOKRACIJO MORAMO
VAROVATI IN RAZVIJATI**

Intervju z generalnim sekretarjem KP Španije Carrillom

Nadaljevanje

**Sodobno dojetanje
internacionalizma**

V okviru naše usmeritve, kar imenujemo »potrebo po aktualiziranju komunistične kulture« je tudi poskus presejanja pojmovanja, ki je bilo precej let eno temeljev v okviru komunističnega delavskega gibanja, oziroma idejo, da je preizkusni kamen internacionalistične zavesti odnos do Sovjetske zveze. Tu spet ocenjujemo, da je zgodovina presešla tudi to »resnico«. Danes že obstajajo številne države, v katerih so na oblasti komunistične partije in ki svojo politiko podrejajo tudi lastnim razmeram in interesom svojega ljudstva. Zato ne more biti več enega samega centra revolucionarnega gibanja in se poudarjanje »preizkusnega kamna« spreminja v konservativno idejo, v idejo, ki nima več nobene zveze z resničnostjo današnjega sveta.

**FESTIVAL
KOMUNISTIČNEGA
TISKA**

sekcije Pratolongo, Rocol,
Sv. Alojzij
(Ferdinando = avtobus št. 11 in 25)
od 10. julija do 2. avgusta

Petek, 30.7.

ob 16. uri srečanje z gosti doma za ostarele Casa serena; na sedežu v ul. Marchesetti 8

ob 19. uri otvoritev festivala

ob 20.30 diskoteka na odprtem; geasba za mlade in manj mlade

sobota 31.7.

ob. 19. uri odprtje festivala

ob. 20.30 folklor in glasba iz Latinske Amerike izvaja Sandra Y Yanira

nedelja, 1. avgusta

dopolodne: turnir v briškoli, (sledi nagrajevanje) dolga hoja, (sledi nagrajevanje)

ob. 19. uri odprtje festivala

ob. 20. uri govoril bo Gastone Millo pokrajinski svetovalec

ob. 20.30 Riccardo Tesi: ples in glasba srednje in južne Italije

ponedeljek, 2. avgusta

ob. 19. uri odprtje festivala

ob. 20.30 diskoteka na odprtem: glasba za mlade in manj mlade

**Toda vendarle je prišlo prav v tem
pogledu do različnih pojmovanj**

Vem, da sovjetski tovariši trdijo, da ZSSR ni center komunističnega gibanja. Toda prav tako je dejstvo, da se imajo še naprej za središče vsega naprednega. In mislim, da je prav to tisto vprašanje, ki ga mora današnji komunist v svoji zavesti preseči.

Temeljno načelo internacionalizma je danes predvsem sposobnost, in dolžnost, da izbojujemo revolucijo sami in najprej v svoji deželi, med svojim ljudstvom. Hkrati pa gre za nujno solidarnost in medsebojna razumevanja vseh, ki se borimo proti zatiranju, pa najsi gre pri tem za odnos enega ljudstva do drugega, ene države do druge, enega delavskega razreda do drugega. To je za moje pojme internacionalizem današnjega, sodobnega sveta.

**In vendar vam mnogi doma in drugod
očitajo, da ste evrokomunisti nekakšni
desničarji v komunističnem gibanju.**

Evrokomunizem ne pomeni desne struje, temveč dejansko levo usmeritev v komunističnem gibanju. Mi ne mečemo v prepad zgodovine ideje učiteljev marksizma, če imamo kritičen odnos do slabosti v posameznih sistemih. Prepričani smo le, da so se odtujili od idej oktobrske revolucije, ker so premalo odločno nadaljevali njena izročila.

Mi enostavno nočemo, da bi delavskemu razredu vladala njegova lastna birokracija.

Globoko smo prepričani in borimo se za to, da morajo zmagati ideje Marxa, Engelsa in Lenina, saj gre za najbolj plemenite ideale človeštva, ki morajo spodbujati predvsem mlado generacijo v njenem prizadevanju za boljšo prihodnost. To pa je seveda

dolg proces, v katerem drug do drugega ne smemo biti nestrpni.

Mnoga napačna pojmovanja idej marksizma danes lahko odtujujejo mlade od socialističnih idej in jih, če se ne strinjajo z njimi, usmerjajo kaj lahko na druge poti. In če pri nas ne bi poudarjali strategije evrokomunizma, tudi ne bi videli drugih poti, ki prav tako vodijo v socialistično demokracijo. Zato moramo še zlasti komunisti priznavati mladim pravico do različnega mišljenja, do pluralizma, ne pa vztrajati pri dogmah politične birokracije. Kajti revolucijo bojujemo za mlajše rodove in bi kot komunisti izgubljali ugled, če ne bi bili kritični do vsega, kar se ne sklada z marksistično miselnostjo.

V sami Evropi, ko že govorimo o evrokomunizmu, se sedaj, ko ni več revolucionarne

možnosti preobrazbe imperialistične vojne v državljansko vojno, zastavlja nov problem. Za oboroženo revolucijo je bilo nujno tudi zavezništvo drugih demokratičnih in svobodoljubnih sil. In ko gre za revolucijo, ki mora potekati drugače, prav tako ali celo še bolj potrebujemo zaveznike. Zato pri nas toliko govorimo o zavezništvu sil dela in kulture, kar na kratko imenujemo »zgodovinsko fronto« in hkrati poudarjamo, da sama komunistična partija v sedanjih pogojih še zdaleč ne more biti edini dejavnik revolucije. Revolucija sodobnega sveta nujno zahteva sodelovanje drugih skupin, drugih političnih sil, ki težijo k socializmu. Ne gre več toliko za to, da bi se kjerkoli in katerakoli komunistična partija prisvojila oblast, temveč, da vse napredne sile skupaj priborijo prevlado in oblast delavskega ra-

Našemu tovarišu in naročniku Marjanu Žerjulu ter soprogi se je pridružila mala ELISABETH, ki bo prav gotovo zrasla v zdravo in pridno deklico. Ob srečnem dogodku prisrčno čestita uredništvo.

**Prihodnja številka Dela bo izšla
v septembru.**

**Bralcem in naročnikom vaščimo
prijetne počitnice.**

Pred 60. leti so fašisti ubili Karlota Starca, zavednega antifašista, ki je bil med drugim tudi raznašalec našega glasila. V počastitev njegovega spomina daruje nečak Josip Starc 15.000 za Delo.

Ob prerani izgubi tov. MARČELE KRALJ izrekajo svojcem globoko sožalje sekcija KPI «Z. Kralj», KD Primorec in sekcija aktivistov OF. Sožaljem se pridružuje tudi naše uredništvo.

zreda ter odpravijo razredno izkoriščanje v celovitem pomenu besede.

Glede tega ste že na konferenci komunističnih partij Evrope v Berlinu dejali, da je za komuniste v zahodnih deželah bistveno ustanoviti fronto, ki bi bila sposobna iskati izhod iz številnih problemov ekonomske in družbene krize ter na tej podlagi ustvarjati pogoje za socialistično obnovo sleherne države.

To sem res dejal, vendar moram poudariti, da smo glede tega v Španiji precej zaostanku. Ko je šlo za obrambo ustave, smo dosegli v odločenih trenutkih široko enotnost in uspešne sporazume. Še vedno pa se nasploh srečujemo z dokajšnjimi težavami za ustanovitev resnične in široke enotne fronte, da bi bili kos problemom, ki pogojujejo sedanjo krizo. Še več: pri uresničevanju bistvenega cilja, torej socialističnih sprememb v španski družbi, zadevamo na velike težave. Tako imenovana desnica je pri nas še vedno zelo močna, saj skuša na prihodnjih volitvah postaviti kot temeljno geslo dilemo: »glasujte za marksiste ali antimarksiste«. Toda dejansko ne gre za to, temveč za spopad med tistimi, ki so »za« ali »proti« demokraciji.

Žal je Socialistična partija na določen način pod vplivom desnice, vsaj tako ocenjujemo, kar otežuje širše delovanje komunistične partije. Skupaj sicer sodelujemo v občinah. Toda v Asturiji, kjer imajo v avtonomnem parlamentu socialisti in komunisti večino, ostaja zaradi nesodelovanja nevarnost, da bo prišla na vodstvo desničarska vlada. In to samo zato, ker PSOE (socialistična stranka) ni pripravljena sodelovati s KPŠ pri sestavi vladne levice.

Avtonomije krepijo enotnost Španije

To je zelo resna napaka socialistov, saj gre za brezplačno koncesijo španski desnici, za posledice njenega močnega političnega pritiska, kar ocenjujemo kot razbijanje

španske demokratične fronte. Za nas je temeljno sredstvo demokracije, naj ponovim, enotna levica, pri čemer je le sodelovanje tista pot, s katero lahko premagamo krizo. Vse druge poti končno tudi ne gredo v prid španskemu delavskemu razredu.

Zavedamo se namreč, da niso le obtoženi pučisti, na procesu tisti, ki hočejo po vsej sili ustanoviti veliko desnico, mnogi njihovi somišljeniki sedijo namreč v drugih državnih institucijah, tudi v parlamentu, in so odkriti ali prikriti nasprotniki demokracije.

Govori se o možnostih za predčasne volitve.

Tudi to nas nekoliko skrbi, saj menimo, da je, naj se vrnem nazaj, najprej potrebno urediti razmere v oboroženih silah. Hkrati pa je potrebno ljudstvu zagotoviti resnične možnosti, da bodo demokratične sile in tudi demokratične institucije ne le lahko povedale svoje mnenje, temveč tudi odločno nastopile proti vsem tistim, ki si demokracije ne želijo. Potrebujemo tudi takšno vlado, ki bo demokratično izvoljena in tudi demokratično delovala.

Seveda pa moramo vedeti, da sedanjo krizo ni mogoče, pa najsi to še tako želimo, odpraviti v kratkem času.

V te okvire sodi vsekakor tudi vprašanje avtonomij

Mi se zavzemamo za avtonomije, zlasti tam, kjer gre za vprašanje obstoja narodov in njihovih avtohtonih jezikov, kot so Katalonija, Baskija, Galicija. Prepričani smo, da lahko pomenijo te pravice krepitev enotnosti Španije, ne pa njenega razbijanja, kot hočejo to dokazati nekateri, ki še vedno vztrajajo na miselnosti frankističnega centralizma. Te pravice so jim celo španski kralji priznavali od 16. stoletja naprej in zakaj

● **Ne gre več toliko za to, da bi si kjerkoli in katerakoli komunistična partija prisvojila oblast, temveč, da vse napredne sile skupaj priborijo prevlado in oblast delavskega razreda ter odpravijo razredno izkoriščanje v celovitem pomenu besede.**

● **Samoupravljanje ocenjujemo kot najbolj demokratično obliko, ki je bila kdajkoli dosežena v socialističnih deželah**

● **Današnje zgodovinske izkušnje dokazujejo, da je demokracija temelj za način vodenja družbe oziroma vse človeške skupnosti.**

● **Temeljno načelo internacionalizma je danes predvsem sposobnost in dolžnost, da izboljšamo revolucijo sami in najprej v svoji deželi, med svojim ljudstvom.**

jim ne bi dali enakih pravic danes? V Španiji živi nekaj narodov, ki jih je združila zgodovina, in ki se zavedajo pomena te skupnosti. In tega ni mogoče razbiti, uničiti, ker zavesti in hotenja ljudstva ni nikoli mogoče zatreti z nobeno silo.

Sodelovanje in razumevanje med KP Španije in ZK Jugoslavije je uspešno, kar je bilo potrjeno tudi med vašim nedavnim obiskom pri nas. Zanima nas, kako vi ocenjujete te stike?

Mislím, da vezi med ZKJ in nami temeljijo predvsem na neodvisni in neuvrščeni politiki Jugoslavije, ki jo usmerja ZKJ. V tem pogledu se tudi obe partiji povsem ujemata, kot glede izkušenj pri razvijanju samoupravljanja, ki ga ocenjujemo kot najbolj demokratično obliko, ki je bila kdajkoli dosežena v socialističnih deželah. Prav na neodvisnosti in samoupravljanju tudi temelji sodelovanje in medsebojno razumevanje med našima partijama. Gre za resnično iskrene odnose, pri čemer moram posebej poudariti, da je pri razvijanju tega sodelovanja imel posebno vlogo tovariš Tito oziroma njegov odnos tako do problemov Španije kot Komunistične partije Španije. Prav tovariš Tito je namreč bistveno prispeval k ustvarjanju, naj uporabim ta izraz, posebej prijateljskih odnosov med KP Španije in ZK Jugoslavije, torej odnosov, ki se v celoti še naprej ohranjajo in s svojo kontinuiteto vedno znova dokazujejo.

DELO - glasilo KPI
za slovensko narodno manjšino
Direktor ALBIN ŠKERK
Ureja uredniški odbor
Odgovarja FERDI ZIDAR
Uredništvo in uprava:
Trst - Ulica Capitolina, 3
telef. 76.48.72, 74.40.47
Dopisništvo v Gorici: Ulica Locchi, 2
telef. 24.36
Poštni tekoči račun 11/7000
Letna naročnina 6.000 lir
Tisk: Tipo/lito Stella snc
Ulica Molino a Vento 72 - Trst